

Uvod u matematiku

2012/2013

1. Zapišite simbolički sljedeće sudove i njihove negacije. Utvrdite njihovu istinitost.

- (a) Ako postoji realan x takav da je $x^2 = 4$, onda je $2^3 < 10$ i $3 \mid 10$.
- (b) Broj $\sqrt{3}$ je realan ili za svaki prirodni broj x postoji prirodan broj y takav da je $x = 2y$.
- (c) Svaki realan broj koji zadovoljava jednadžbu $x^3 - 6x^2 + 11x - 6 = 0$ je pozitivan.
- (d) Postoji prirodan broj manji od 4 koji pri djeljivosti s 5 daje ostatak 1.
- (e) Umnožak bilo kojih dvaju racionalnih brojeva je racionalan broj.
- (f) Postoji realan broj veći od recipročne vrijednosti svih prirodnih brojeva.
- (g) Postoji cijeli broj manji od kvadrata svih prirodnih brojeva.

2. Napišite obrat, obrat po kontrapoziciji, suprotni sud i negaciju sljedećih sudova. Odredite istinitost svih sudova.

- (a) Ako je $xy < 0$, onda je $x < 0$ ili $y < 0$.
- (b) Da bi broj bio neparan, dovoljno je da nije djeljiv ni s 2 ni s 4.
- (c) Ako je x racionalan, onda su x^2 i $x + 1$ racionalni brojevi.
- (d) Broj je racionalan ako su mu kvadrat i recipročna vrijednost racionalni.
- (e) Realan broj je pozitivan ako su mu kvadrat i recipročna vrijednost pozitivni.
- (f) Ako je paran broj n djeljiv sa 6, onda je $2n$ djeljivo s 12.

3. Pojednostavnite sudove

- (a) $\neg((A \wedge \neg B) \vee (A \rightarrow \neg B))$
- (b) $(\neg(\neg A \rightarrow b) \vee A \leftrightarrow A \wedge \neg B) \wedge A$

4. Negirajte sljedeće tvrdnje i odredite njihovu istinitost:

- (a) $(\exists x \in \mathbb{R})(\forall n \in \mathbb{N}) x < n$

- (b) $(\forall n \in \mathbb{N})(\exists x \in \mathbb{R}) x \geq n$
- (c) $(\forall x \in \mathbb{R})(\exists n \in \mathbb{N}) x > \frac{1}{n}$
- (d) $(\exists n \in \mathbb{N})(\forall x \in \mathbb{Z}) \frac{1}{n} < m$

5. Je li $(\forall x)P(x) \wedge (\exists x)Q(x) \rightarrow (\exists x)(P(x) \wedge Q(x))$ valjana formula? Odgovor obrazložite!

6. Je li $(\forall x)P(x) \vee (\exists x)Q(x) \rightarrow (\exists x)(P(x) \vee Q(x))$ valjana formula? Odgovor obrazložite!

7. Napišite negacije sljedećih tvrdnji. Odredite istinitost svih sudova. Obrazložite odgovore!

- (a) Svaki skuo je podskup svog partitivnog skupa.
- (b) Niti jedan skup nije podskup svog partitivnog skupa.
- (c) Postoji skup A čiji presjek s $\mathcal{P}(A)$ je neprazan skup.

8. Odredite istinitost sljedećih sudova i njima suprotnih sudova.

- (a) Ako je $x \in X$, onda postoji $A \in \mathcal{P}(X)$ takav da je $x \in A$.
- (b) Ako je $x \in X$, onda postoji $A \subseteq \mathcal{P}(X)$ takav da je $x \in A$.
- (c) Ako je $x \in X$ i $A \in \mathcal{P}(X)$, onda je $x \in A$.

9. Zadani su skupovi

$$\begin{aligned} A &= \{x \in \mathbb{N} : x > 2 \vee (x < 1 \wedge x \geq -7)\} \\ B &= \{x \in \mathbb{R} : x^2 - 9 \geq 0\} \\ C &= \{x \in \mathbb{R} : x > 0 \rightarrow x < 5\}. \end{aligned}$$

Odredite $(A \cup C) \setminus (B \cup C)$, $(A \setminus B) \cup (A \setminus C)$, $(B \setminus C) \cap (C \setminus A)$ i $(B \setminus C) \cup (C \setminus A)$.

10. Neka je $A \subseteq B$ i C proizvoljan skup. Dokažite

$$(A \triangle C) \setminus B = C \setminus B \subseteq C \setminus A.$$

11. Napišite obrat, obrat po kontrapoziciji, suprotni sud i negaciju sljedećih sudova. Odredite istinitost svih sudova.

- (a) Ako je ρ refleksivna relacija na $\mathbb{N}$, onda je $(-1, -1) \in \rho$.

- (b) Ako je ρ refleksivna relacija na $\mathcal{P}(\mathbb{N})$, onda je $\emptyset \subseteq \rho$.
- (c) Ako je ρ refleksivna relacija na $\mathcal{P}(\mathbb{N})$, onda je $\emptyset \in \rho$.
- (d) Ako je relacija ρ refleksivna, onda ona nije irefleksivna.
- (e) Ako je ρ relacija ekvivalencije, onda ρ nije relacija parcijalnog uređaja.

12. Na skupu $\mathcal{P}(\mathbb{N})$ je zadana relacija ρ na sljedeći način:

$$A\rho B \Leftrightarrow A \cap B = \emptyset.$$

Ispitajte svojstva ove relacije. Nadopunite je minimalnim brojem elemenata do relacije ekvivalencije.

13. Na skupu $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ je zadana relacija ρ na sljedeći način:

$$A\rho B \Leftrightarrow A \cup B = \mathbb{R}.$$

Ispitajte svojstva ove relacije.